

Ernst fysieke mishandeling kinderen neemt toe

- woensdag 23 november 2005
- Auteur: Van onze redactrice Inge Ghijs

Ik kon het niet opbrengen om voor Xena te zorgen, was de uitleg van Cindy Croon voor de mishandeling van haar baby.

ANTWERPEN. - * Fysieke mishandeling met fatale gevolgen komt vooral voor bij kinderen onder de twee jaar. * Naar schatting gaat het om 30 overlijdens in België per jaar. * Vertrouwenscentra voor kindermishandeling doen steeds meer een beroep op beschermingsinstanties.

IN 2004 kwamen er bij de zes vertrouwenscentra kindermishandeling in België 6.060 meldingen binnen. In bijna 1 op de 3 gevallen ging het om lichamelijke mishandeling of verwaarlozing. Dit aantal is nog maar een fractie van het aantal gevallen van mishandeling en verwaarlozing. „1 op de 200 minderjarigen wordt in één van de zes centra in België ooit aangemeld. Terwijl men schat dat tien op de 200 kinderen mishandeld worden", zegt Johan Marchand van het vertrouwenscentrum in Brussel.

Veertig procent van de meldingen gaat over kinderen tussen 3 en 9 jaar. „Zij zijn nog niet zo weerbaar, maar kunnen door hun gedrag ouders wel erg stresseren", zegt Marchand. „Maar mishandelingen met fatale gevolgen, waarbij het slachtoffer overlijdt, komt vooral voor bij kinderen onder de twee jaar, omdat zij fysiek zo kwetsbaar zijn."

Hoeveel kinderen er ten gevolge van mishandelingen jaarlijks in België overlijden, is officieel niet bekend. In de VS gaat het om 2 kinderen per 100.000. Driekwart van hen is jonger dan 3 jaar. In Nederland gaat het jaarlijks om 50 kinderen. Als die cijfers naar België worden vertaald, zou het om zo'n 30 kinderen gaan.

In 80 procent van de gevallen is de dader van fysiek geweld op kinderen iemand uit het eigen milieu: de ouders, grootouders, ooms, tantes. De redenen van het geweld zijn heel divers. Cindy Croon, de moeder die terechtstaat voor de dood van haar baby Xena, verklaarde voor het Antwerpse assisenhof dat ze het niet kon opbrengen om voor Xena te zorgen en haar niet gewenst had.

„Niet gewenst zijn, is zeker een risicofactor", legt Marchand uit. „Alles dat mis gaat in een gezin wordt dan ook aan dat kind toegeschreven. Wie zelf mishandeld werd als kind, loopt ook groter risico zelf zijn of haar kinderen te mishandelen. Gebruik van middelen als drugs en alcohol kan agressie in de hand werken. Bij sommigen liggen psychiatrische problemen aan de oorsprong. Of de sociaal-economische situatie: werkloosheid, geldzorgen. Onmogelijk om te voorspellen in welk

gezin mishandeling zal ontstaan. Maar sociaal zwakke milieus hebben er zeker niet het alleenrecht op."

Dat deze mensen in de statistieken wel oververtegenwoordigd zijn, komt volgens Marchand misschien omdat dergelijke mensen hoe dan ook al door verschillende diensten gevolgd worden, waardoor de problemen sneller worden gezien en gemeld.

Het aantal gemelde gevallen van fysieke mishandeling neemt niet toe, maar wel de ernst van de mishandeling. Een echte verklaring heeft Marchand niet, „maar er zijn tekenen dat het met de geestelijke gezondheid van de volwassenen niet goed gaat, dus gaat het ook niet goed met de kinderen". Bijna de helft van de meldingen komt van mensen uit de directe omgeving van het kind. In een derde van de gevallen is het de gezondheidszorg, welzijnswerk, justitie en de bijzondere jeugdbijstand. In 20 procent is het de school.

Als de centra de ouders uitnodigen voor een gesprek, gaan de meesten daar wel op in. „Op basis van die gesprekken gaan we na of mensen bereid zijn hun verantwoordelijkheid op te nemen en hulp te aanvaarden. Als de veiligheid van het kind niet gegarandeerd kan worden, de ouders niet willen meewerken of er echt een noodsituatie is, kunnen we zelf het parket verwittigen en bescherming afdwingen", legt Marchand uit. „Dat gebeurt steeds meer omdat de zaken zo complex worden en de fysieke mishandeling steeds zwaarder wordt. En misschien zijn wij voorzichtiger geworden."